Monumentenzorg

nederland

Curaçao verwaarloost werelderfgoed

Oud centrum Willemstad werd na opknapbeurt grote toeristentrekker, maar raakt nu weer in verval

Jeannette van Ditzhuijzen
WILLEMSTAD, CURAÇAO

Curaçao dreigt zijn belangrijkste toeristische product te verliezen: de karakteristieke, kleurrijke huizen van de oude binnenstad raken steeds meer in verval. Oorzaak? Een lakse overheid.

Na jarenlang touwtrekken werden de monumenten van Curaçao vanaf 1993 officieel beschermd. Met een zak geld uit Nederland werd een Monumentenfonds opgericht, waaruit monumenteneigenaren subsidie kregen voor het opknappen van hun huizen. In rap tempo werden zo'n 200 monumenten in de oude binnenstad opgeknapt en werden hele buurten weer begaanbaar. In 1997 volgde plaatsing op de Werelderfgoedlijst van Unesco.

Maar de historische panden dreigen opnieuw te verloederen. De restauratie stagneert en reeds gerestaureerde monumenten worden soms niet onderhouden, zodat hernieuwd verval dreigt. Na een paar stevige regenbuien stortten onlangs alweer een paar daken in.

De diverse organisaties die zich bekommeren om de monumenten maken zich grote zorgen en zijn bang dat de binnenstad wegens wanbeleid van de Werelderfgoedlijst wordt gehaald. Dennis Klaus van de Fundashon Pro Monumento: "Het controleorgaan van de overheid, een Monumentenbureau, bestaat niet meer. En controle is een van de voorwaarden van Unesco."

Hij wijst erop dat Curaçao voor Unesco onder Nederland valt en dat behoud van de monumenten daarmee ook een Nederlandse aangelegenheid is. "Als het moet, stappen we zelf naar Unesco om zo de overheid tot actie te dwingen."

De organisaties wijzen op buureiland Aruba, waar ze wel snappen dat een verzorgde binnenstad aantrekkelijk is voor toeristen. Hoewel toerisme een belangrijke economische pijler is voor Curaçao, doet het land volgens hen weinig om de monumenten en de binnenstad voor toeristen uitnodigend te maken.

Girvin Eustatia voor het monument dat hij heeft gerestaureerd. Hij kreeg het op zijn naam dankzij een nieuwe wet. FOTO JEANNETTE VAN DITZHUIJZEN

George Schmit, directeur van de Stichting Monumentenzorg Curaçao, wijst erop dat de Curaçaose overheid heeft besloten om diverse kantoren uit het centrum naar elders te verhuizen. "Dat heeft zijn weerslag op winkels en horeca, die ook verdwijnen, waardoor steeds meer panden aan verval zijn overgeleverd." De overheid heeft de plicht, vindt Schmit, om de binnenstadsmonumenten te benutten voor overheidsdiensten.

"Ook het vergunningenbeleid van de overheid stimuleert de trek uit de stad", zegt Klaus. "Buiten de binnenstad schieten de kleine winkelcentra als paddenstoelen uit de grond, waardoor er minder publiek naar de binnenstad komt. Dat moet de overheid beter reguleren."

"Wij hebben gelukkig wel enige invloed", zegt Gabi Da Costa Gomez van Federashon Otrobanda. "Door lobby van alle organisaties in Otrobanda zijn het ziekenhuis en het bevolkingsbureau voor de wijk behouden gebleven. Maar we zijn er nog niet. Want de verkrotting maakt de buurt onveiliger. Drugsdealers en prostituees trekken in de ruïnes en bewoners vluchten weg."

Het steekt de monumentenorganisaties dat minister Balborda niet heeft gereageerd op de Erfgoednota die de monumentenraad hem ruim een jaar geleden aanbood. In de nota doet de raad voorstellen voor aanpassingen van het beleid, waardoor de overheid panden kan onteigenen wanneer de eigenaar na herhaalde aanschrijvingen niet betaalt voor noodherstel. Klaus: "Maar dan moet je wel een monumentenbureau hebben dat de eigenaars op hun tekortkoming wijst."

Sterke band geeft recht op vervallen monument

De Curaçaose overheid is misschien laks, Girvin Eustatia heeft zich juist tot het uiterste ingespannen om een verkrot huis in Otrobanda te redden. "Het huis is sinds 1895 in de familie en tot 2002 woonden er afstammelingen van mijn betovergrootvader in. Daarna is het in rap tempo vervallen, en de buurt gebruikte de tuin als vuilstort. Veel nazaten waren niet te vinden, dus kon niemand iets doen."

"Gelukkig is sinds kort de wet zo veranderd, dat de rechter een pand kan toewijzen aan degene die er het meest mee verbonden is. Omdat ik al veel had gedaan, onder andere een noodrestauratie had laten plegen, kreeg ik vorig jaar het huis toegewezen – met toestemming van de wél bekende nazaten." Inmiddels is het huis in oude glorie gerestaureerd en wordt het verhuurd.

"Ik was de eerste op Curaçao die van dit nieuwe wetsartikel gebruik maakte voor het op naam krijgen van een monument. Via de pers heb ik er veel bekendheid aan gegeven. Want langdurig onverdeelde boedels zijn een groot probleem in Otrobanda. Ook daardoor beginnen veel particuliere huizen te vervallen."

advertentie

Cruise langs de highlights van Rusland

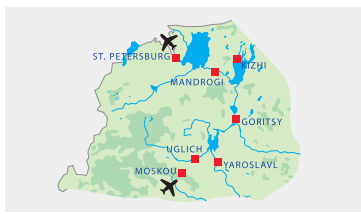

Moskou en St. Petersburg
Met drie volle dagen in Moskou en St. Petersburg is dit de ultieme manier om deze wereldsteden te ontdekken. U heeft de keuze uit een 11-daagse of 12-daagse reis. Nú al 100% vertrekgarantie!

- ✔ Moskou, Uglich, Yaroslavl, Goritsy, Kizhi, Mandrogi en St. Petersburg
- ✔ Vliegreis, transfers en alle maaltijden
- ✔ Excursiepakket inclusief entree's
- ✔ Excursies in Moskou en St. Petersburg o.l.v. Nederlandssprekende gids

Zie: Kras.nl/91057 en kras.nl/91058

TR 6.5.2